

Limfjordsrådet

Erfaringer med tværkommunalt samarbejde

Hvad kommer jeg ind på:

1. Organisering

2. Opgaver

3. Finansiering

4. Interessenter

Limfjordsrådet

De "gamle Limfjordsamter" startede et samarbejde i 1973 om miljøovervågning af Limfjorden.

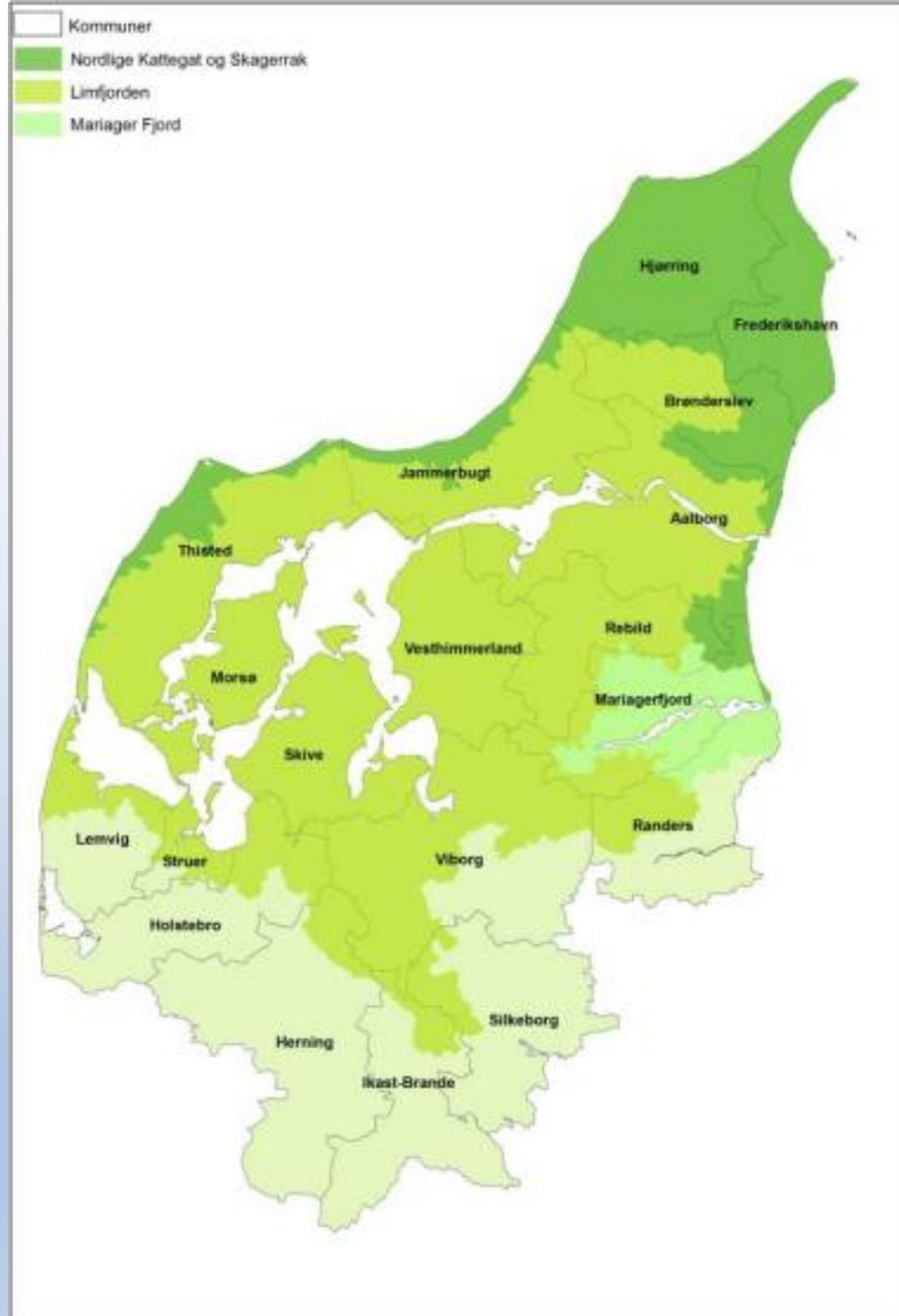
Borgmestermøde oktober 2006

Stiftende møde 4. juni 2007

18 medlemskommuner (rådet mødes 3-4 gange /årligt samt årlig ekskursion)

Limfjordsrådet er (også) **VandOplandsStyregruppe (VOS)** for hovedvandopland Limfjorden (fra 2009)

- 1/6 af Danmarks areal
- 1/3 af kvælstofindsatsen

Limfjordsrådets organisering og fokus

- Et samarbejde mellem Limfjordskommunerne om en bæredygtig fjord

Limfjordsrådet består af:

Det politiske forum / Limfjordsrådet

Embedsmandsgruppen (Miljøcheferne i kommunerne)

Sekretariatet

Teknikergrupper (netværk af kommunale kollegaer)

Formål:

at understøtte forbedringer af Limfjordens miljøtilstand ved at koordinere og sikre samarbejdet mellem kommunerne således, at tiltag til reduktion af belastningen på Limfjorden bliver identificeret og håndteret i fællesskabet til gavn for naturen og alle dem, der færdes i den.

Et særligt fokusemne er implementeringen af vandrammedirektivet samt Natura 2000, herunder udredning af mulige tiltag til opfyldelse af miljømålene samt en koordinering af Limfjordskommunernes handleplaner.

Limfjordsrådet - fortsat

Hvad laver rådet?

- Igangsætter udredninger, beregninger og undersøgelser
- Varetager kommunernes interesser overfor offentlige myndigheder, ministerier og interesseorganisationer
- Understøtter KL
- Udarbejder høringssvar
- Danner netværk mellem kommunerne til erfaringsudveksling og videndeling (**fællesskab om fakta**)
- Varetager kommunernes opgave som VOS

Sekretariatet består NU af 14 personer, og

- understøtter kommunernes arbejde for en renere og mere bæredygtig forvaltning af Limfjorden
- servicerer det politiske forum og embedsmandsgruppen
- er sekretariat for VandOplandsStyregruppe (VOS)
- Leverer faglig støtte til det politiske niveau og teknikere i kommunerne
- afgiver fælles hørings svar, udarbejder debatoplæg, årsberetninger m.m.
- Gennemfører opgaver for medlemskommunerne eller delmængder heraf

Sekretariatet (fortsat)

VOS-opgaven :

- Koordinering i oplandet til Limfjorden, her ”betyder kommunegrænser ikke noget”
- Ansvar for / forpligtigelse til at nå i mål med indsatsen, hovedfokus på denne opgave
- Arbejdsformen i de konkrete projekter (afpasses efter den enkelte medlemskommunes behov)

Kommunernes opgave vokser

Vandmiljø
planer

Vandplaner
og Natura
2000
handleplaner

VPI og VPII
(2009-2021)

Landbrugsaftale

Udtagning
af 100.000
ha lavbund

Stærkt fagligt fællesskab

- *”Stordriftsfordele”* rutine, volumen, gentagelse – udnytte ordninger maksimalt (tolkning/testning af vejledninger, udfordre ordninger osv.)
- *Helhed* - 14 m/k som med forskellige fagligheder og fokus arbejder med vandløbsprojekter, vådområder, DK2020 og øvrige projekter (og tætte samarbejde med kommunerne)

Politisk indflydelse

Limfjordsrådet afgiver i samarbejde med kommunerne hvert år adskillige høringssvar til relevant lovgivning. **F.eks.**

- Høringssvar til muslinger i vandsøjlen
- Høringssvar til udkast til Havplan
- Høringssvar til vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering
- Høringssvar vedr. ny ordning til udtagning af lavbund
- Høringssvar om tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter
- Høringssvar til minivådområder

Rådet varetager kommunernes interesser i arbejdsgrupper i KL, i styrelser og departementer i Miljø- og Fødevarerministeriet.

Rollen som VOS giver også adgang til at præge planlægningen af arbejdet med næringsstoftilførslen til de danske vandområder.

Eksempler på Limfjordsrådets initiativer i perioden 2018-

- Limfjordsrådet deltog på Naturmødet 2019, *(og igen i år med egen stand)*
- Limfjordsrådet afholdt **politisk temamøde på Christiansborg** 22. januar 2020 om muslinger som marint virkemiddel. **Ministermøde med Fødevarer- og Landbrugsminister Rasmus Prehn** om vådområder, spøgelsesgarn og klimaprojekter 19. maj 2021
- **Møde med Miljøminister Lea Wermelin 5. december 2019** om vådområder og barrierer i vandløbsindsatsen
- **Henvendelse til fødevarer- og landbrugsminister Mogens Jensen** om fremdrift i jordfordeling i vådområdeprojekter 17. januar 2020
- Brev til **Miljøminister Lea Wermelin** om behov for flere midler til vandløbsindsatsen og supplerende ansøgningsrunder 17. juni 2021
- Møde med **Miljøminister Magnus Heunicke**, Juni og December 2023

Opgaver

Limfjordsrådets primære opgave har ophæng i vandområdeplanerne

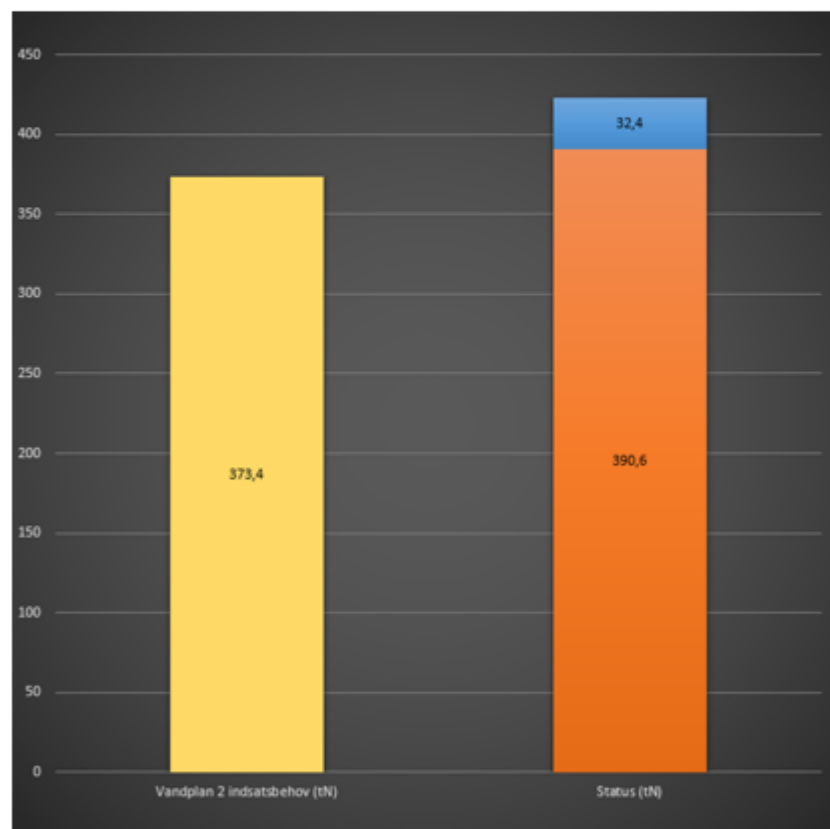
- Vandløb
- Søer
- Kystvande (**vådområder** i oplandet til Limfjorden)
- Lavbund
- Virkemidler

Opgaver (eks. på central opgave)

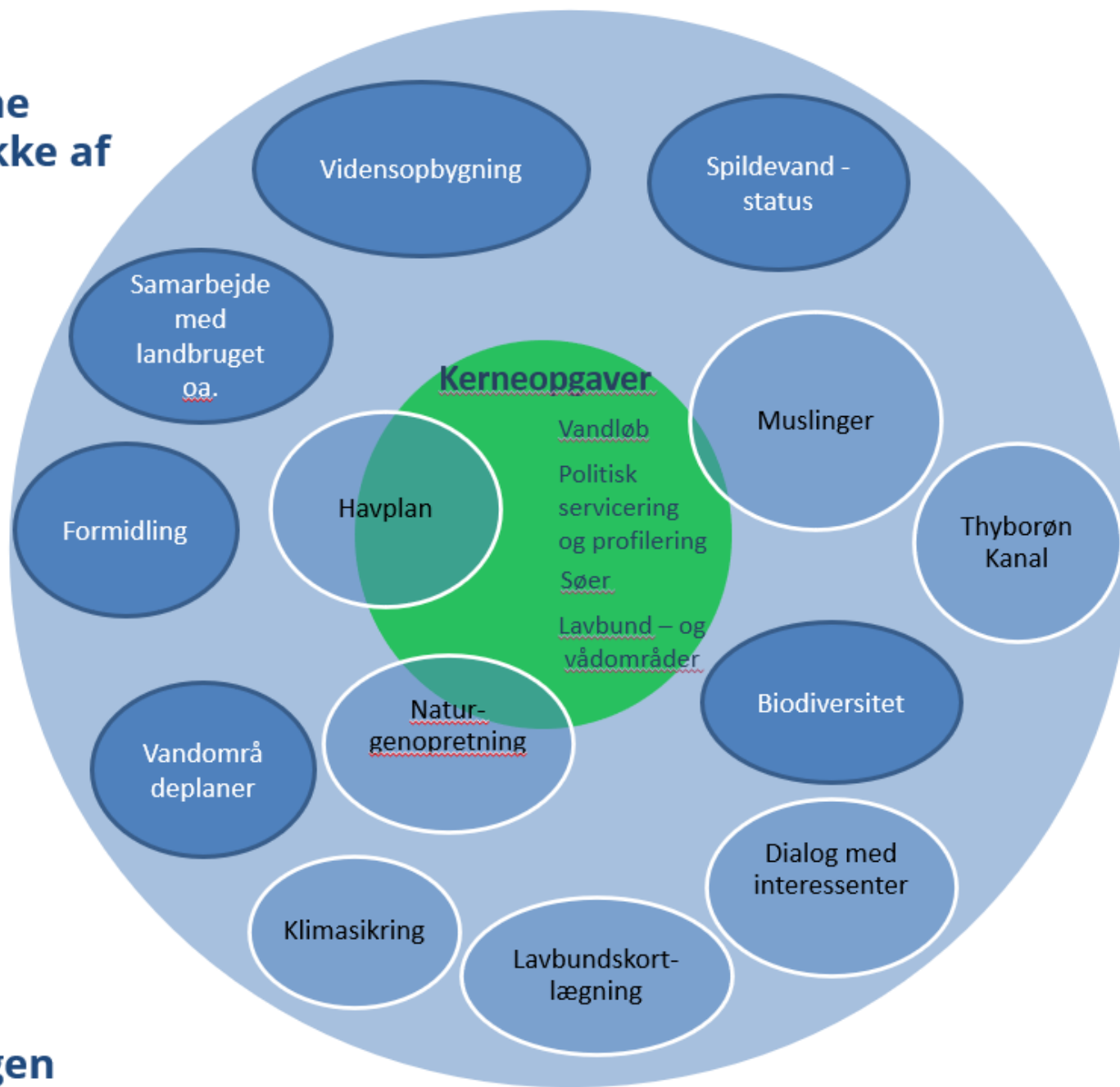
Kvælstofindsatsen i vandplan II

Kravet fra de statslige vandoplandsplaner i vandplan II (2015-21) var en reduktion af kvælstof til Limfjorden med **371 tons pr år**.

Det lykkedes for kommunerne i Limfjordsrådet at sende projekter afsted, således at **4.500 ha** kan blive omdannet til vådområder, og reduktionen af kvælstof til Limfjorden kan blive reduceret med **390 tons pr. år**.

**Projekterne
kommer ikke af
sig selv**

**- ej heller
finansieringen**

Opgaver - supplerende

WaterCoG

Et internationalt samarbejde, hvor fokus var at forstå, hvordan implementeringen af EU-direktiver kan opnås på lokalt niveau i Nordsøen.

[Læs mere](#)

Stenrevet ved Livø

Nordvest for Livø er der etableret et stenrev, hvor det er undersøgt, hvad der sker med de kemiske og biologiske forhold på et nyt stenrev.

[Læs mere](#)

Fjordhaver i Limfjorden

Fjordhaver i Limfjorden er et koncept, som skal gøre det muligt for private at dyrke skaldyr og tang i Limfjorden

[Læs mere](#)

Strandoprydning langs Limfjorden

Værktøj til indrapportering af mængder og typer af indsamlet affald

[Læs mere](#)

Sæler i Limfjorden

En tjeneste for observationer af sæler i Limfjorden og vandløbene, der løber hertil

[Læs mere](#)

Opfiskning af spøgelsesnet

Digitalt værktøj til indrapportering af fundne, mistede eller efterladte fiskeredskaber

[Læs mere](#)

Havørred Limfjorden

Fang havørreder og andre fisk i Limfjorden

[Læs mere](#)

Center for Marin Naturgenopretning

Videnscenter for marine naturgenopretningsprojekter

[Læs mere](#)

Limfjorden i balance

En masterplan for Limfjorden

[Læs mere](#)

COASTal LIFE

Naturgenopretning i kystzone og på strandeng

[Læs mere](#)

Kysthjælper - Stenrev i Aalborg Kommune

Aalborg Kommune samarbejder med frivillige om marin naturgenopretning

[Læs mere](#)

Kystvandråd

Viborg Kommune og Limfjordsrådet har ansøgt Miljøstyrelsen om, at der nedsættes et lokalt kystvandråd for den centrale del af Limfjorden.

[Læs mere](#)

Hvem samarbejder vi med:

Limfjordsrådet samarbejder med bredt med vidensinstitutioner og interesseorganisationer, bl. a. flg.(med risiko for at glemme nogen):

- Miljø- og fødevareministeriet
 - Miljøstyrelsen
 - Fødevarestyrelsen
 - Fiskeristyrelsen
 - Naturstyrelsen
 - Kystdirektoratet
- Aarhus Universitet
- Aalborg Universitet
- Syddansk universitet
- Kommunale forsyningselskaber
- KIMO
- Københavns Universitet
- DTU Aqua
- GEUS
- DHI
- Aage V. Jensens Fond
- 5. juli Fonden
- Velux fonden
- Ørsted
- SEGES
- Danmarks Naturfredningsforening
- Lokale landboforeninger
- Private rådgivningsfirmaer

Finansiering

1. Kontingent
2. Tilsagns- og projektfiancieret (såfremt aktiviteterne kan indeholdes i formålsparagraffen)

Kontingent: §23 (Vedtægter for Limfjordsrådet)

Limfjordsrådet finansieres via medlemsbidrag. Medlemsbidraget fastsættes som:

- Et årligt grundbidrag pr. km² oplandsareal til Limfjorden for de deltagende kommuner.
- Et årligt mellem medlemskommunerne ligeligt fordelt bidrag til drift der vurderes at være til lige gavn for alle medlemmer uanset oplandsareal.

Vægten mellem de to principper besluttet fra år til år i forbindelse med fastsættelsen af medlemsbidraget.

Finansiering

Budget 2022	
Indtægter	1.000 kr.
Medlemsbidrag/kontingent	-1.942
Værdi hjemkommune	-250
Solgte timer vådområder (vandplanprojekter)	-2.620
Solgte timer vandløb (vandplanprojekter)	-2.062
Solgte timer direkte til kommuner	-806
Solgte timer øvrige projekter	-1.419
Indtægter ialt	-9.099
Udgifter	1.000 kr.
Lønninger	8.104
Drift- og personaleudgifter i øvrigt	1.176
Udgifter i alt	9.280
Resultat i alt	181

Interessentinddragelse

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden (marts – december 2023)

- Analysere vandområdets væsentligste udfordringer
- Foreslå et indsatsprogram der kan løft indsatsbehovet
- Enigt Kystvandråd har indstillet to scenarier for mål opfyldelse.

Kystvandrådets vej til målet

Kystvandråd (fortsat)

Erhvervsinteresser=blå Natur-miljø- og rekreative interesser=grøn Andet=rød	Deltager
	Energi Viborg Vand A/S
	Dansk Akvakultur
	Agri Nord
	Landboforeningen Midtjylland
	Fjordland
	Foreningen Muslingeerhvervet
	Dansk Skovforening
	Danske Vandløb
	Danmarks Naturfredningsforening
	Dansk Ornitologisk Forening
	Jægerrådene i Skive og Viborg
	Limfjordens Sejlsport
	Fjordklyngen
	Limfjordssammenslutningen
	Klimafonden Skive
	LAG Skive-Viborg
	Hjarbæk Sjægtelaug
	Friluftsrådet Limfjordsyd

Kystvandråd (fortsat)

Scenarie:

- Vi kan ikke reducere indsatskravet med marine virkemidler
- Punktkilder 100 – 150 tons N-ækv. i reduktion i hvert delvandområde, primært fra dambrug og renseanlæg. Yderligere 45 - 76 tons ved at lave en indsats mod fosfor i oplandet. I alt 212 tons N-ækv. i Skive Fjord og 156 tons N-ækv. i Hjarbæk fjord
- Massiv vådområde indsats, betydelig udtagning af omdriftsjord uden for ådalene – særligt i Hjarbæk fjords opland – et betydeligt efterafgrødekrav de resterende steder

Hvad skal der til for at det kan realiseres:

- Ny dambrugsordning. Den eksisterende kan ikke finansiere udtagning af eller forbedret rensning på moderne dambrug
- Ordning der kan finansiere træplantning på udvalgte vandløbsstrækninger
- Fjerne barriere for vådområder. Nødvendigt at fjerne loftet over hvor mange vådområder der kan søges i oplandede
- Ordning for udtagning af omdriftsjord. Kunne være samtænkes med VE, biodiversitetsmål etc. Der er i dag ingen ordning der kan betale for udtag af højjord!
- Opmærksomhed på fosfor i vores planlægning. Vi mangler et opdateret fosforregneark til vådområder. Det skal tage hensyn til alle kilder og virkemidler der kan reducere eller bidrage med fosfor

Interessentinddragelse

Coastal Life (2022)

Projektet er et kommunalt samarbejde om naturgenopretning i lavvandede marine områder og på de tilknyttede strandenge.

Kommunikation / arrangementer 2024

Naturmødet 2024

Regatta 2024

Ålegræssets dag

European Conference on Ecological Restoration

Temadag om naturgenopretning på strandenge (14 maj)

Marinnaturgenopretning Mariager Fjord (30 april)

Kortlægningskursus strandengsplanter

Interessentinddragelse

Følgegruppe ? (intromøde 7. marts)

Skole i Aalborg, som indgår i delprojekt / udvikling af undervisningsmateriale m. m.

Ørsted

AAGE V.
JENSEN
NATURFOND

Limfjordsrådet

Interessentinddragelse

Masterplan (2021)

MASTERPLAN

-LIMFJORDEN I BALANCE-

DE 18 KOMMUNER I LIMFJORDENS OPLAND SAMARBEJDER OM BÆREDYGTIGE LØSNINGER FOR MILJØ, KLIMA OG NATUR.

Limfjordsrådet

Dansk Akvakultur	Vestlige limfjordshavne	Friluftsrådet
Danmarks Naturfredningsforening	Dansk Ornitologisk Forening	Dansk Sejlunion
Dansk Botanisk Forening	Danmarks Jægerforbund	Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Amatørfiskerforening	Limfjordens Fritidsfiskere	Limfjordssammenslutningen
Limfjordsmuseet	DANVA	KIMO Danmark
Region Midt	Region Nord	Landdistrikternes Fællesråd
Danmarks Fiskeriforening	Muslingeerhvervet	Centralforeningen af Limfjordsfiskere
Landbrug og Fødevarer	Bæredygtigt Landbrug	Danske Vandløb

Masterplan – "Limfjorden i balance"

- Limfjordsrådet arbejder for en ren og bæredygtig Limfjord, der både benyttes og beskyttes.
- Det sker gennem samarbejde og helhedsorienteret fælles indsats og forvaltning af fjorden.
- Limfjorden skal være et endnu større aktiv for både borgere og erhverv og også være værdifuld for kommende generationer.
- Interessentinddragelse er vigtig.
- Masterplanen har fem fokusområder:
 - Fjord
 - Opland
 - Natur
 - Klima
 - Forankring og merværdi

Interessentinddragelse Masterplan (2021)

positiv overfor
masterplan - mere
dialog

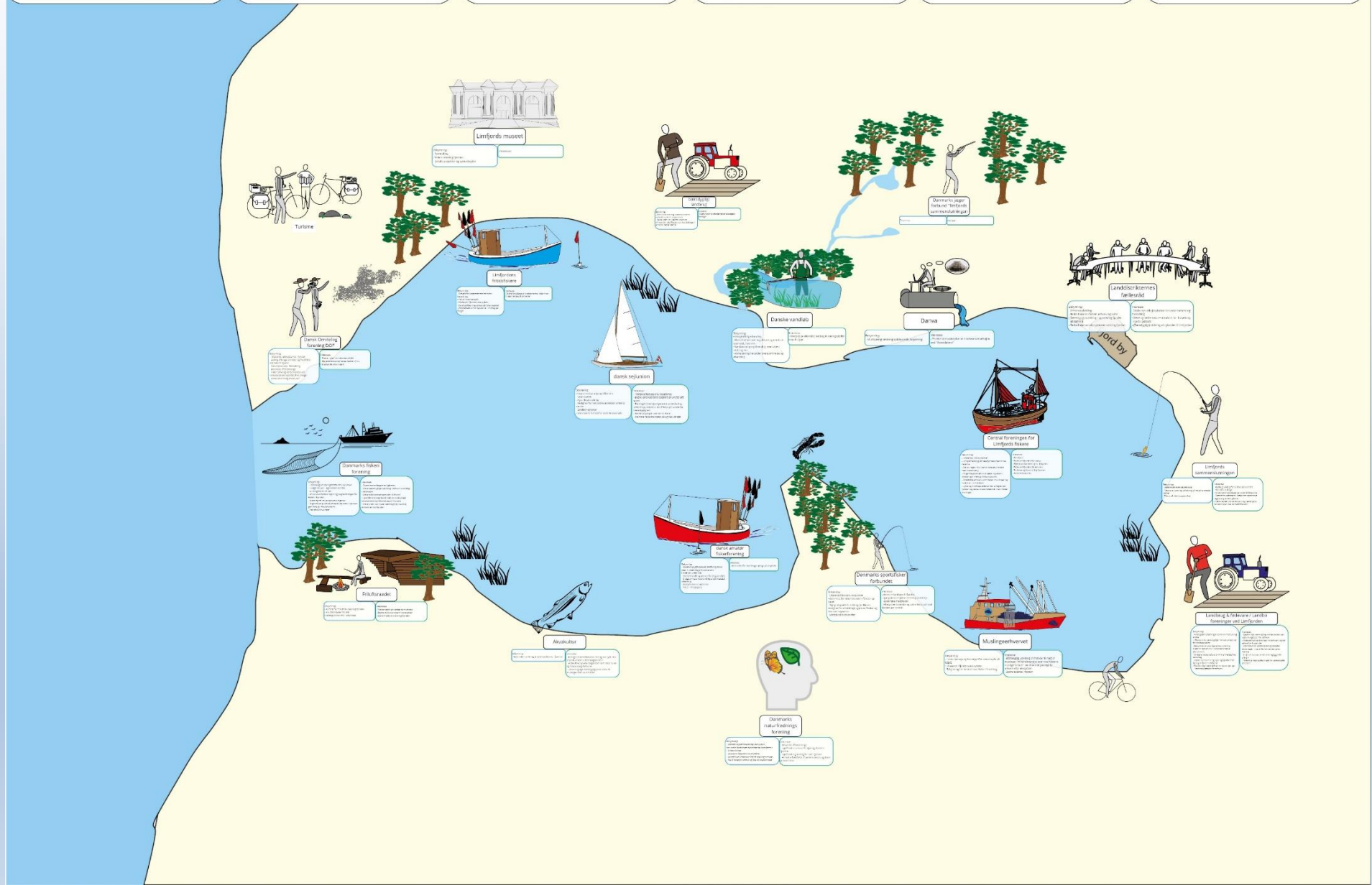
viden - fælles viden /
"flere slags"

Stor enighed om
ubalance i fjorden / ikke
enighed om årsag

små stenrev/ ålegræs:
bidrag til ejerskab /
syntombehandling

Opdeling af fjorden -
hvornår i processen

Interesse for den videre
inddragelse varierer

An aerial photograph of a rural landscape. A winding stream flows through the center of the image, surrounded by lush green grass and some brownish vegetation. The stream meanders from the top right towards the bottom center. To the left of the stream, there are large, flat agricultural fields, some of which are brown, suggesting they have been harvested. In the background, there are more green fields, scattered trees, and a few small buildings. The overall scene is a typical rural landscape with a mix of natural and agricultural elements.

Tak for opmærksomheden

Se evt. mere på www.limfjordsraadet.dk